

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Budget institution, A. Volano str. 2, LT-01516 Vilnius, Lithuania, tel. + 370 5 219 1225 / 219 1152,
fax. + 370 5 261 2077, e-mail smmin@smm.lt, http://www.smm.lt.
Data are accumulated and stored in the Register of Legal Entities, Code 188603091

Gerb. p. Joanna Kluzik-Rostkowska
Lenkijos Respublikos nacionalinio švietimo ministrei
al. J. Ch. Szucha 25, 00-918
Varšuva

2015-09-25 Nr. SR-4373

Gerbiama poniaministrai,

dėkoju už Jūsų laišką, kuriame reiškiate susirūpinimą dėl mums taip pat labai aktualių kokybiško Lietuvos piliečių švietimo aspektų. Pateiksiu Jums informaciją keletu Jūsų laiške paminėtų klausimų. Žinau, kad ši informacija – tik žymiai plačiau - buvo pateikta ir per 2015 m. rugsėjo 10 d. įvykusį viceministrių Genoveitos Krasauskienės ir Ewos Dudek susitikimą.

Per pastaruosius 15 metų Lietuvoje beveik 40 proc. sumažėjo vaikų, lankančių bendrojo ugdymo mokyklas. Natūralu, kad ši demografinė tendencija turėjo įtakos ir mokyklų tinklui. Optimizuodamos mokyklų tinklą, savivaldybės pirmiausia stengiasi išlaikyti kuo daugiau mokyklų mažesniems vaikams, o skirtas vyresniesiems stambina. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, siekdama, kad vaikai įgytų išsilavinimą kuo arčiau namų, pakeitė mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisykles. Nustatytas mažesnis mokinių skaičiaus reikalavimas ir didesnio finansavimo galimybės kaimo mokykloms. Dar daugiau lengvatų įtvirtinome mokykloms tautinės mažumos kalba.

Žinau, kad tokios demografinės tendencijos būdingos ne tik mūsų šaliai, bet ir Lenkijai. Lenkijos Punsko valsčiuje buvo uždaryta daugiau nei pusė mokyklų lietuvių mokomąja kalba ir šiuo metu ten veikia tik 4 iš 1999 m. veikusių 12 mokyklų.

Apie vieningo lietuvių kalbos ir literatūros egzamino įvedimą, jo vykdymą ir perspektyvas nuomonėmis ir išsamia informacija taip pat buvo apsikeista viceministrių susitikimo metu. Norėčiau pažymėti, kad pirmą kartą bendras supratimas dėl vieningo lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino ir dėl pereinamojo prie tokio egzamino laikotarpio Lietuvos ir Lenkijos švietimo ministrų buvo pasiektas ir įtvirtintas 2002 m. pasirašytame bendrame Komunikate. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje buvo numatyta jį įvesti jau nuo 2007 m. Tačiau tik po daugkartinių įvairaus formato abiejų šalių Švietimo ministerijų vadovų, specialistų ir tautinių mažumų atstovų susitikimų, kurių metu buvo išsiaiškintos visos tokio sprendimo įgyvendinimo detalės, jis buvo įvestas 2013 metais. Įvedus jį mokiniams iš mokyklų tautinės mažumos kalba yra taikomos vertinimo lengvatos (palengvintas raštingumo ir stiliaus vertinimas), kurios galios iki 2019/2020 mokslo metų.

Lietuva nėra priėmusi jokių teisės aktų pakeitimų, bloginančių ugdymosi gimtąja kalba sąlygas. Priešingai, kaip tik siekiame, kad tautinių mažumų moksleiviai galėtų mokytis gimtosios kalbos ir mokyklose valstybine mokomąja kalba. Numatome, kad po kelių metų mokiniai, kurie mokosi mokyklose lietuvių mokomąja kalba, turės galimybę mokytis lenkų, rusų ir kai kurių kitų savo gimtųjų kalbų. Tam planuojama skirti 2 pamokas per savaitę.

Susitikimo metu aptarta idėja suintensyvinti dialogą su šalių tautinėmis mažumomis. Tokią dialogo praktiką, ypač kai svarstomi tautinėms mažumoms aktualūs švietimo reformos žingsniai, taikome ir dabar, tačiau esame pasiryžę jį dar labiau struktūruoti. Kadangi daug panašių problemų yra ir Lietuvoje, ir Lenkijoje, tikiuosi, kad Jūsų vadovaujama ministerija taip pat atnaujins dialogą su Lenkijos lietuvių tautine mažuma. Ne vienerius metus jie kelia finansavimo, vadovėlių trūkumo, egzaminų užduočių klaidų ir kitas ugdymosi problemas, kurios labai lauktų Jūsų dėmesio.

Tikiuosi, kad ši informacija padės objektyviai vertinti esamą situaciją. Manau, kad ir Jums, kaip ir man, nebūtų malonu, jei toks svarbus mūsų atsakomybei patikėtas kokybiško švietimo, ugdančio visaverčius savo šalies piliečius, klausimas kartais ne visai apgalvotai taptų nepamatuotų pareiškimų objektu.

Vildamasi tolesnio geranoriško bendradarbiavimo nacionaliniais švietimo klausimais,

Nuoširdžiai,

Audronė Pitrenienė
Ministrė

